

ВІДПОВІМО НА ТУРБОТУ ПАРТІЇ ПРО ДОБРОБУТ НАРОДУ НОВИМИ УСПІХАМИ В
НАВЧАННІ І НАУЦІ!

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

Наукова бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 23 (1636).

20 ЧЕРВНЯ 1986 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

Пленум ЦК КПРС

16 червня 1986 року відбувся черговий Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу.

На Пленумі із доповідю «Про п'ятирічний план економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і завдання партійних організацій щодо його реалізації» виступив Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов.

Пленум схвалив проект Державного плану економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і викладені в доповіді товариша Горбачова М. С. положення і висновки Політбюро ЦК КПРС і визнав за доцільне внести п'ятирічний план на розгляд Верховної Ради СРСР.

Учасники Пленуму одностайно прийняли

Звернення ЦК КПРС до трудящих Радянського Союзу про розгортання всенародного соціалістичного змагання за виконання і перевиконання після дванадцятої п'ятирічки.

Пленум високо оцінив підсумки проведеної в Будапешті Варзи Політичного консультивного комітету держав — учасниць Варшавського Договору і повністю схвалив діяльність радянської делегації на цій нараді.

Постанови, прийняті Пленумом у цих питаннях, публікуються в пресі.

На Пленумі розглянуто і схвалено пропозиції Політбюро ЦК КПРС в організаційних питаннях, пов'язаних з проведенням п'ятої сесії Верховної Ради СРСР однадцятого скликання.

На цьому Пленум ЦК КПРС закінчив роботу.

Спиратись на колективний досвід

У Зверненні Центрально-Комітету КПРС, на мій погляд, головна увага зосереджена на ставленні людей до своєї справи. Ніщо так повно і так об'єктивно не відтворює можливостей і особистої віддачі того чи іншого працівника, як його участь в соціалістичному змаганні.

Проте сьогодні — і це чітко вітікає із Звернення — нам необхідно корінним чином переглянути свої традиційні уявлення про змагання.

Багато недоліків у цій справі і в нашій профспілковій організації. Зокрема, викликає справедливі нарі

кання сама система підбиття підсумків змагання, яку ми практикували останні роки. Я маю на увазі надмірність показників, за якими оцінюються змагання. Під приводом врахування специфіки того чи іншого підрозділу дійшли до того, що кількість цих показників за період з 1981 по 1986 рік зросла вдвічі.

Звернення ЦК партії до народу якраз і націлює нас на усунення формалізму в організації і керівництві соцзмаганням, на скорочення паперового потоку, зайвої звітності тощо.

Головне — найти спосіб справедливої індивідуальної

оценки внеску кожного колективу чи особи у змагання. Бо інакше лишається сенсу наш соціалістичний принцип заохочення за труд.

Складне завдання у зв'язку із Зверненням стоїть зараз перед виробничо-масовою комісією профкому. Треба ретельніше проаналізувати наш досвід організації соціалістичного змагання, поменше довіряти паперам, більш опиратися на колектив, вести живу роботу з людьми. Тільки такий стиль може забезпечити успіх в роботі.

А. ПОЛІВ'ЯНА,
заступник голови
профкому ОДУ.

За дієвість наукової думки

Партія знову звертається до працівників науки із закликом зосередити основні зусилля на впровадженні в практику передових досягнень науково-технічної думки.

Отже, стосовно зв'язків науки з виробництвом. Скажемо відверто, поки що наші здобутки у цьому напрямі досить таки скромні. Але дещо. Днями стало відомо, що Гречія купила ліцензію на випуск розроблених на кафедрі ХМЗОС нашого університету принципіально нового респіратора, який може найти широке застосування в хімічному, металургійному та фарфоровому виробництві. Треба більш рішуче розвивати патентно-ліцензійні роботи.

Значною водою в діяльності нашої науково-дослідної частини слід вважати відсутність

конструкторських розробок. Перспективним завданням буде підвищення результативності НДР у формі готової технології, а краще — готових виробів-зразків.

Радо університету і науково-технічною комісією прийнято рішення про створення конструкторсько-технологічного відділу, у функцію якого будуть входити планування, координація і оформлення конструкторсько-технологічних робіт.

Сьогодні основні наші зусилля спрямовані на встановлення прямих зв'язків з виробництвом, галузевими міністерствами.

Про творчу співдружність університету з Південно-Українською АЕС «ЗНК» вже розповідала. На черзі — ство-

рення навчально-наукових виробничих об'єднань, які дадуть можливість поєднати можливості вузу і підприємств у цільовій підготовці висококваліфікованих спеціалістів і розвитку матеріально-технічної бази для навчального процесу.

Першою ластівкою створення такого об'єднання став договір, який нещодавно заключили кафедра інженерної геології (засівдуючий кафедрою професор І. П. Зелінський) і Одеський філіал інституту «Укргінніз».

Це — приклад для інших кафедр. Та головна робота — попереуду.

О. ТОПЧІЄВ,
проректор з наукової
роботи,
професор.

Сьогодні в номері:

Студенти, викладачі, співробітники університету з задоволенням сприяли Зверненню ЦК КПРС до радянського народу та рішення п'ятої сесії Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання.

Повністю підтримуючи внутрішню і зовнішню політику партії, Радянського уряду і Радянської держави, трудовий колектив вузу критично оцінює результати своєї праці, веде пошук невикористаних резервів, піклується про успішне виконання університетської п'ятирічки.

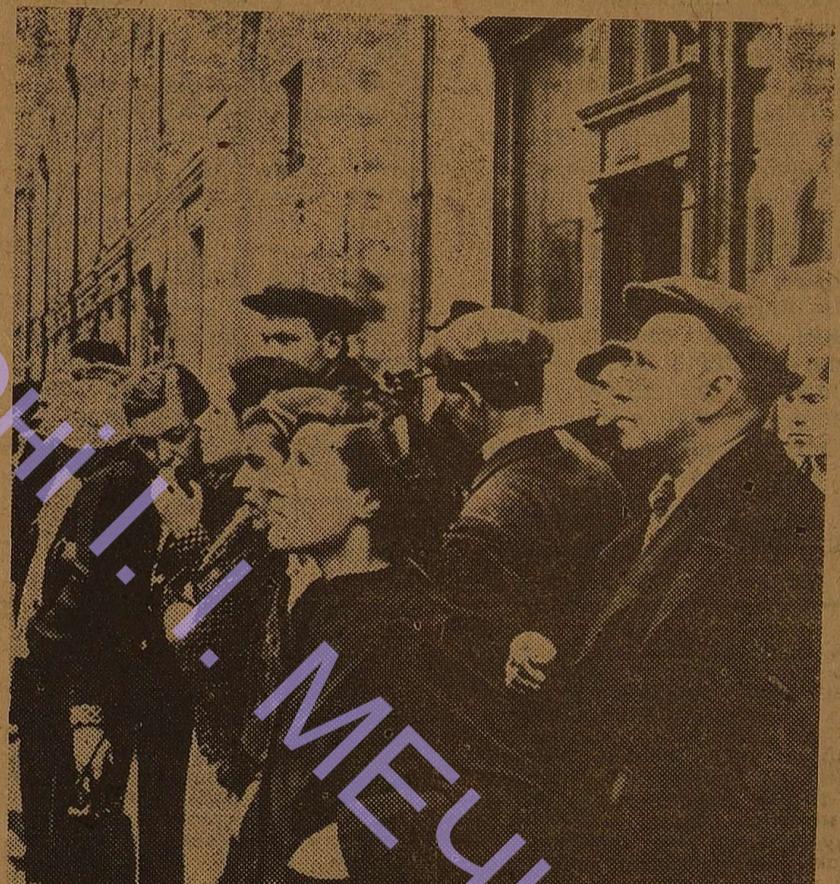
— 1—3 стор.

Представники трудових колективів університету на загальних зборах всечіно обговорили проект ЦК КПРС про перебудову вищої школи.

— 2—3 стор.

Ніколи не забудемо

22 ЧЕРВНЯ 1986 РОКУ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 45 РОКІВ ВІД ПОЧАТКУ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІНИ РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ ПРОТИ ГІТЛЕРІВСЬКОЇ НІМЕЧЧИНИ.

В Коміоніке наради Політичного консультивативного комітету держав — учасниць Варшавського Договору про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу підкresлюється, що учасники наради висловили серйозну стурбованість напружену обстановкою у світі, що склалася в результаті посилення гонки озброєнь, насамперед ядерних, у зв'язку з діями США і їх союзників по НАТО.

Москві на Всесоюзну конференцію учених з проблем мирі і відвернення ядерної війни.

Учасник цієї конференції проректор Одеского університету Лев Олександрович Ануфрієв розповідає.

— Це була вже друга конференція радянських учених, занепокоєних зростаючою загрозою ядерної війни. Конференція була скликана з ініціативи президії Академії наук СРСР, Комітету радянських учених на захист мирі, проти ядерної загрози і Наукової ради по дослідженням проблем мирі і роззброєння. Вона стала справжнім форумом, на якому радянські і іноземні вчені змогли в невимушнені обстановці обмінятися думками щодо заходів, які можуть організовувати вчені світу для протидії ворогам мирі. У складі делегації вчені України нас було 18 чоловік, серед яких дванадцять — учасники Великої Вітчизняної війни.

[Закінчення на 3-ій стор.].

Університетська трибуна

Обговорюємо проект перебудови вищої школи

ВСІ СИЛИ Й ЗНАННЯ—ЯКІСНІЙ ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ

Збори постановили: схвалити проект ЦК КПРС, взяти активну

участь в перебудові вищої школи

Доповідач — ректор університету професор Віктор Васильович Сердюк і всі виступаючі з пристрастю говорили про гострі проблеми нашого сьогодення, перспективи розвитку вищої школи взагалі і університету зокрема.

Одночасно були думки промовців: треба рішуче боротися за перебудову, сміливше впроваджувати нове, не чекати вказівок зверху — проявляти власну ініціативу повсюдно, робити все можливе заради єдиної мети — піднесення рівня професійкої і марксистсько-ленинської підготовки спеціалістів — випускників нашого університету.

Темпи і масштаби НТП значною мірою залежать від професійної кваліфікації, компетентності і громадянської активності кадрів, які готую вища школа нашої країни. Тому проект ЦК КПРС «Основні напрями перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в країні» є для всіх нас документом першорядної важливи. Ми всі сприймаємо цей документ як подальший розвиток і поглиблена рішення ХХVII з'їзду нашої партії.

Недоліки, про які йдеться в проекті, мають місце і в діяльності Одеського університету. Невіправдане роздріблення спеціалізацій призводить до того, що групи мають неповну укомплектованість, збільшуються навантаження, а отже, виникає необхідність безпідставного збільшення штату викладачів. Тому ми надали повинні думати над тим, як укрупнити спеціалізації з тим, щоб поліпшити фундаментальність підготовки. До речі, останнім часом спостерігалось деяке зниження значення загальних фундаментальних курсів. Достатньо подивитися, хто з наших викладачів які курси читає. Тут виникає парадоксальна ситуація. Завідуючи кафедрами, про-

фесори, доктори, найбільш кваліфіковані наші викладачі часто не читають загальних курсів, які визначають якість підготовки спеціалістів, а віддають свій час спецкурсам або керівництву дипломними роботами. Я думаю, що цей недолік треба поступово усувати, і зусилля наших основних спеціалістів необхідно спрямувати на заняття фундаментальною поглибленою підготовкою студентів на початковому етапі їх навчання.

В проекті відзначається, що основним важелем перебудови вищої школи є її інтеграція з виробництвом і науковою. Повинен сказати, що ОДУ досяг певних успіхів в цьому напрямі. Однак контакти з міністерством і замовниками поки що не мають планового характеру. Ми тільки зараз дуже несміливо почали переносити частину навчального процесу на виробництво. З такими одеськими підприємствами, як «Одескабель», «Штурм», Одеським агропромом, управлінням меліорації, існують давні і міцні науково-технічні зв'язки, але керівники відповідних кафедр і факультетів, на жаль, не роблять спроб перенести учбово-дослідну діяльність своїх під-

розділів на ці підприємства, щоб студенти краще ознайомились з виробництвом, одержали більш цілеспрямовану підготовку.

Якість підготовки спеціалістів значною мірою може бути підвищена на основі індивідуального підходу до студента, застосування активних методів навчання, посилення уваги до самостійної роботи в позанавчальній час, впровадження обчислювальної техніки в навчальний процес.

В ОДУ багато годин відводиться на фундаментальну підготовку, але знання, які ми даемо, не є, на жаль, активними, добутими самостійно. Практична ж підготовка спеціалістів взагалі поставлена, на мій погляд, погано, до того ж, ми поверхово знаємо ті умови, в яких будуть працювати підготовлені нами спеціалісти.

Необхідно рішуче посилити внесок вузівської науки в рішення завдань науково-технічного прогресу і прискорення соціально-економічного розвитку країни. Ми давно обговорюємо можливість збільшити в 2 рази обсяг фундаментальних досліджень і в 3—4 рази — обсяг дослідно-експериментальних та проектно-конструкторських робіт. Керівництво науково-технічною частиною необхідно скласти для себе уяву, яку науку можна віднести до фундаментальних досліджень.

Треба проаналізувати зміст бюджетних тем, посилити їх фундаментальне начало. По-

ки що деякі з цих тем носять характер науково-технічних іграшок. Ми повинні форсувати в ОДУ конструкторсько-технологічну і дослідно-експериментальну базу. Створені в нас конструкторський і технологічний відділи, на жаль, не займаються своєю безпосередньою справою. І кожний керівник НДЛ, відчуваючи необхідність в такій роботі, створює в себе таку ділянку і займається самотужки конструкторською роботою.

Великі завдання щодо цього лягають на УЕМ, які повинні більше уваги приділити виготовленню дрібносерійних партій приладів і устаткування, створених за розробками наших вчених.

Ідея створення міжвузівського центру обслуговування наукових досліджень, на жаль, залишилася не реалізованою перш за все через нашу організаційну неспроможність. Окрім того, ще не існує однозначного розуміння, чим цей центр повинен займатися. Мені здається, що треба негайно реалізувати колективні дослідження з використанням того дорогої устаткування, яке у нас є і використовується всього на 5—10 процентів.

Товариши! В розділі VII проекту ЦК КПРС велика увага приділяється якісному складу кадрів. На цю тему ми вже багато говорили. Мабуть, в провідних вузах країни будуть створені докторантuri, у нас вона вже практично існує. В XII п'ятирічній плані будуть захи-

щені 30 докторських дисертацій. Треба сказати, що з початку 1986 року вже захищено 3 докторські дисертації.

ОДУ непогано працює в плані підготовки кандидатів наук. Приблизно 50 чоловік захищають кандидатські дисертації протягом року. За п'ятирічку їх кількість досягла майже 200. Однак, ми пішли на скорочення спеціалістів. Гадаю, що факультетам треба активніше створювати нові спеціалісти, тому що ситуація змінилася: з'явилось більше докторів наук і треба створювати нові спеціалісти за тими напрямками, за якими раніше захищалися.

Основні напрями перебудови вищої освіти — це документ, який планує реалізацію кардинальних питань діяльності вузів. А саме: удосконалення навчально-виховної роботи, підвищення ефективності наукових досліджень, зміцнення матеріально-технічної бази, зростання кваліфікації викладацьких і наукових кадрів. Вся ця робота, звичайно, не може бути виконана відразу. Попереду — поетапне її здійснення. Ми розуміємо всю міру відповідальності за збереження і зміцнення того кращого, що було досягнуто радянською вищою школою. Тільки вдумливий творчий і відповідальний підхід до цієї справи дозволить нам зробити свій достойний внесок у прискорення соціально-економічного розвитку нашої країни.

В. В. ФАЩЕНКО, зав. кафедрою радянської літератури і літератури народів СРСР, лауреат Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка, професор.

Пропоную внести додавення до розділу X проєкту ЦК КПРС: директивно обмежити кількість засідань і різного роду звітів, які породжують нікому не потрібний паперовий потік.

На думку промовця, настав час переглянути статут вищої школи і подати про включення в нього розділу про права викладачів.

В розділ III проєкту, в якому йдеться про необхідність розвантаження студентів, слід було б висунути пропозицію про виділення одного-двох днів для самостійної і наукової роботи.

Без забезпечення відповідних умов для продуктивної праці викладача не може бути й можна про ефективність індивідуальної роботи з молоддю. Гадаю, що найбільш раціональним було б таке навантаження на викладача: на денному відділенні — 7 студентів, на вечірньому — 14 студентів, на заочному — 20.

Ми багато говоримо про гласність в роботі. Проте всі дивуються: ким і коли, як створюються нові навчальні плани і програми, які ми мусимо виконувати. Проекти таких планів і програм повинні обов'язково обговорюватися на відповідних кафедрах. Хіба не абсурдним є той факт, що тільки 25 процентів навчальних годин за програмою з літературознавства чи мовознавства відводиться основній спеціальності. І ми чомусь повинні сприймати це як належне.

Не може не хвилювати нас і V розділ проєкту, а саме — положення про студентське самоврядування. Ми — за, але

ми хочемо уникнути дріб'язкової опіки молодих людей. Наприкінці свого виступу професор В. В. Фащенко наголосив на необхідності подати про побутові умови професорсько-викладацького складу. Треба, сказав він, конкретно записати у розділ VII проєкту положення про пільги, якими мають користуватися викладачі вузу при постановці в чергу на житло. Потребує перегляду і оплата праці викладача. Зарплата асистента без вченого ступеня має бути не меншою від 200 карбованців. Відповідно треба подати і про поліпшення пенсійного забезпечення професорів і докторантів.

В. М. АДАМЯН, зав. кафедрою теоретичної фізики, професор.

В проєкті ЦК КПРС про вищу школу відверто викладачі ті негативні тенденції, які намітилися за останні 10 років в галузі вищої освіти. Вказані і шляхи їх подолання. Але від усіх нас залежить, наскільки активно буде проводитися перебудова вищої школи.

Зупинившися на проблемах якості підготовки спеціалістів, виступаючий сказав, що вже зараз є конкретні приклади того, як треба забезпечувати престій вузу. Московський, Київський, Ленінградський університети, готовують спеціалістів за своїми нестандартними планами. Чому б і нашому університету не запозичити цей досвід?

Міністерство вищої освіти повинно формувати тільки нормативні вимоги до рівня підготовки спеціалістів. Якими шляхами ми будемо їх реалізовувати — це творчість всього колективу.

Т. А. ТАРАСЕНКО, доцент кафедри філософії гуманітарних фахівництв.

про недоцільність жорсткого закріплення студентів за тією чи іншою кафедрою. Треба створювати такі умови, щоб студент за бажанням міг записатися на будь-яку лекцію іншої кафедри. Це буде сприяти розширенню світогляду і можливостей майбутнього спеціаліста.

Немало проблем, згаданих у проєкті, ми можемо вирішити вже сьогодні, причому без особливих коштів і зусиль. Зокрема, ми можемо готовувати спеціалістів фізико-математичного циклу, тобто, в одній особі можемо поєднати фізику, математику, астрономію, спеціаліста з інформатики.

Хотів би висловити свою думку стосовно міжвузівського центру забезпечення наукових досліджень. Зрозуміло, що на створення такого центру потребуються чималі кошти. На це потрібен і час. Але вже зараз практично можна одержати чималі економічні і наукові ефекти, об'єднавши, наприклад, обчислювальні центри вузів міста чи регіону, загальну потужність яких відросте. Неабияке значення мало б і створення міжвузівської наукової бібліотеки, обладнаної сучасною комп'ютерною технікою, з великим залом для наукових зустрічей і симпозіумів.

Перебудова вищої школи, немислимі без розширення демократичних принципів управління вузом. Не приижути ролі міністерства, вважаю все ж за необхідне говорити в проєкті ЦК КПРС наданням взаємної самостійності у вирішенні проблем учбових, наукових і кадрових. Зокрема, принцип виборності повинен поширюватися і на ректорати.

Серйозність програми перебудови вищої школи передбачає і відповідальність у підході до реалізації майбутніх постанов по вищій освіті. Тому вже зараз треба усвідомити, що поліпшення справ в будь-якій сфері — це перш за все, поліпшення відносин між людьми.

Торкнемося питань студента-самоврядування. Вони психологічно складні, тому що неможливо забезпечити самоврядування в повному обсязі без того, щоб не підготувати до нього студентів. На мій погляд, метою цієї підготовки має бути виховання у студентів почуття власної гідності, а у викладачів — довіри і поваги до студентів.

Самоврядування торкається безпосередньо не тільки студентства, але і нас, викладачів. Говорячи про довіру, я маю на увазі і стиль роботи Міністерства УРСР. Очевидно, там, адресуючи нам величезну кількість часом непотрібних вказівок, просто забивають, що їх будуть виконувати спеціалісти, які мають багатий життєвий і професійний досвід. Теж саме можна сказати і про наші невикористані можливості. В університеті є чимало висококваліфікованих спеціалістів, які могли б дати цінні соціологічні рекомендації для народного господарства міста чи області, однак їхні знання в цьому плані поки що ніким не використовуються.

Далі промовець зупинилася на питаннях формування ідейних і моральних засад майбутнього спеціаліста. Викладачі повинні бути в цьому плані більш вимогливими насамперед до самих себе. Адже

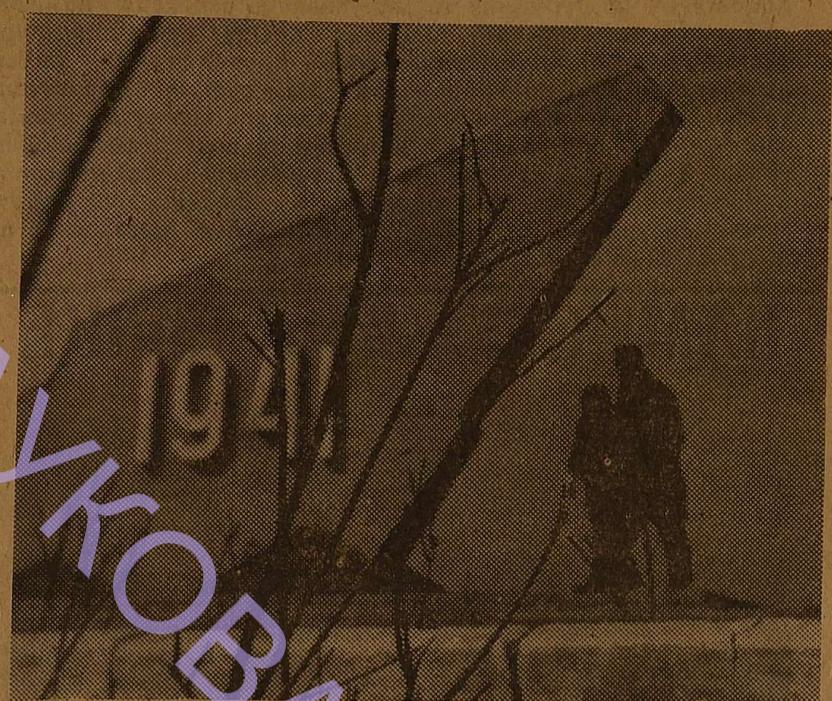
бути особистістю нелегко, треба володіти багатьма важливими якостями, навіть такими, як почуття гумору.

Складними залишаються в університеті умови, в яких доводиться щодня працювати викладачеві, в тому числі і над самим собою. Тут немає відповідь, все важливо, починаючи від забезпечення нормальних умов для заняття в наукових бібліотеках і закінчуючи турботою про фізичну погоду викладачів. Промовець пообіцяв викладачів, якії свою діяльність обмежують складанням звітів для вищих інституцій.

Л. М. КАРПОВ, зав. лабораторією біологічного факультету, доцент.

Промовець вислов

НІКОЛИ НЕ ЗАБУДЕМО

(Закінчення.

Початок на 1-ї стор.)
До речі, учасником війни був і Лев Олександрович. Він добре пам'ятає той день, коли московське радіо повідомило про віроломний напад на нашу країну гітлерівської Німеччини.

На той день Лев Олександрович щойно закінчив десятирічку. Як у кожного юнака були мрії, сподівання. І раптом — війна...

Що було потім? Навчання в Одеському військовому піхотному училищі, яке було переведено в Уральськ. Обставини не дозволили закінчити повний курс. Молодих офіцерів відправлють на сталінградський напрямок. Був квітень 1943 року. Лев Олександрович воював у складі 39-ї гвардійської дивізії.

У серпні 1943 року на р. Донецьк під час звільнення Донбасу його було тяжко поранено. Лікувався в медсанбаті. І знову фронт, до кінця війни.

— Лев Олександрович, який епізод Вашого фронтового життя запам'ятався особливо?

— Мабуть, зустріч пражана-

є щось символічне в тому, що в Москві, на форумі учених — борців за мир зустрілися два фронтових друга — радянський учений Лев Олександрович Ануфрієв і його чеський колега Вацлов Квеш. Зустрілися, щоб, як колись у vogenni dñi 1945 року, боротися за мирне майбутнє людства.

М. УСПЕНOV.

Фото Є. ХАЛДЕЯ і В. ШИШИНА.

тами, треба, на думку виступаючого, створити спеціальний фонд заробітної плати.

І. Г. ШАНДРА, голова СНТ ОДУ, аспірант кафедри геометрії топографії.

Обов'язковою умовою розвитку науки є постійне надходження свіжих сил. Перед нами, аспірантами, в проекті ЦК КПРС поставлені конкретні завдання. Це, перш за все, підвищення наукового та ідеологічного рівня нашої підготовки, орієнтація тематики дисертаційних робіт на дослідження в пріоритетних напрямках науки і техніки.

Важаю за доцільне збільшення строків аспірантури. Як показує досвід московських вузів, це дозволить значно поліпшити якість дисертаційних робіт, краще пов'язувати дослідження з потребами науково-технічного виробництва. Тому пропоную в VII розділі проекту після речення «Розширити підготівку кандидатів наук через аспірантуру переважно з відривом від виробництва, визнати доцільним збільшити її масштаби з урахуванням зростаючих потреб науково-технічного виробництва» додати: «Збільшити строки передування в аспірантурі».

Після слів «...створити сприятливі умови для розкриття творчих здібностей і майстерності молодих науково-педагогічних працівників» пропоную записати: «Посилити роль рад молодих вчених і співробітників в координації наукових досліджень молодих спеціалістів. Дозволити радам молодих вчених і співробітників проводити щороку і наукові конференції з правом опублікування тезисів у відкритій пресі».

М. П. ОРЗІХ, зав. кафедрою державного і адміністративного права, професор.

20 червня 1986 р.

Студенти гаряче схвалюють

НЕ ТІЛЬКИ КРИТИКУВАТИ

З великим інтересом ознайомились мої товариши — випускники цього року — із Зверненням ЦК КПРС до трудящих Радянського Союзу. Звертає на себе увагу той розділ, в якому йде мова про соціалістичне змагання як потужний важель підвищення продуктивності праці і якості продукції. В університеті соціалістичне змагання між студентськими групами повинно сприяти підвищенню рівня знань і кваліфікаційної підготовки студентів. Це змагання має проходити неформально, бути гласним і реально стати частиною студентського життя. Поки що в організації студентського соціалістичного змагання багато формалізму. Комсомольські прожектористи критикують лише окремих двічників, а не викривають причини низької успішності в групі, на курсі. Недостатньо працюють на істфакі учбово-ви-

ховні комісії, вони тільки виявляють відстаючих, але нічого не роблять для того, щоб надати їм відповідну допомогу, спонукати до кращого навчання. Адже, як сказано у Зверненні, головне — це брати на озброєння передовий досвід.

А. ГІЛКО,
випускник істфаку.

БЕРЕГТИ РОБОЧУ ХВИЛИНУ

З великим інтересом вивчають студенти істфаку Звернення Центрального Комітету КПРС до трудящих Радянського Союзу. В Зверненні нашу увагу перш за все привертася місце, де говориться про найпершу заповідь соціалістичного змагання: робочий час — роботи. 10 студентів факультету працюють в ці дні в семестровому студентському загоні на об'єктах університету, і ми розуміємо, як необхідно поліпшувати відношення

до праці, берегти робочу хвилину. Бо як у нас іноді трапляється. Чекаємо пророба. 15 хвилин, півгодини, годину. Легти час. Розпочати роботу не можемо. Раптом хтось з керівництва приходить, і нас перевидають на іншу дільницю. Майже півдня загублено.

Або візьмемо студентську бібліотеку. Для того, щоб одержати необхідну книгу, доводиться тратити годину-півтори на проїзд до Пролетарського бульвару і назад. Раніше від головного корпусу кожні півгодини відходив автобус університету, який йшов саме на Пролетарський бульвар. Зараз, на жаль, цього немає. А скільки б часу зекономили студенти, коли б АГЧ ОДУ знов відкрила таку лінію, хоча б в період сесії. Адже зекономлений час — це отримані знання.

С. ОЛІЙНИК,
студент II курсу істфаку.

Пропонуємо...

До проекту ЦК КПРС про перебудову

Доповнити розділ II перед останньою фразою словами: «Поширити атестаційний порядок на всю систему радянської державної служби, встановити категорії державних службовців. Атестацію і встановлення категорій службовців проводити за участю представників вузів відповідного профілю».

У розділі III записати: «Безпосередня відповідальність за якість підготовки (підвищення кваліфікації), перепідготовка, атестація кадрів в умовах диференційованого підходу до навчання, прямих довгострокових замовлень на спеціаліста повинна бути покладена на випускаючі кафедри».

До розділу IV третьим абзацом додавити: «Підвищити роль рад молодих вчених і спеціалістів вузів у доборі і рекомендації молодих спеціалістів для навчання в аспірантурі, у вирішенні всіх питань життя і побуту молодих вчених».

Кафедра державного і адміністративного права.

М. Я. ТИХОНЕНКО, декан механіко-математичного факультету, доцент.

В майбутній постанові по вищій школі повинні бути чітко визначені обов'язки замовника по працевлаштуванню і турботі про побут молодих спеціалістів.

Виступаючий докладно зупинився на практичних питаннях комп'ютеризації процесу підготовки спеціалістів для народного господарства. На його думку, обчислювальна техніка, якою обладнаний університет, давні застаріла і не може бути базою для підготовки студентів з інформатики. Сподіватися на допомогу Мінісузу — значить, приректи справу на провал. Тому пропоную записати в проекті ЦК КПРС, що відповідальність за забезпечення вузів сучасною технікою повинен взяти на себе Держплан.

А. А. ЕННАН, зав. кафедрою захисту оточуючого середовища, професор.

На початку свого виступу промовець відзначив, що він, як завідуючий кафедрою, обурений тим, що питання злиття кафедр вирішувалося адміністрацією університету без врахування його особистої думки. Торкнувшись питань стилю роботи в університеті, він, зокрема, відзначив, що у всьому надто багато тріскотні і базікання, запевнені і обіцянки, а коли треба знайти конкретного винуватця за злітії чи іншої справи, то його, як правило, не знаходить. Врахує неоперативність, з якою вирішуються справи в нашому вузі. Телеграма, надіслана відповідною кафедрою, попадає до нього через тиждень, пройшовши через усіх проректорів, яких вона не стосується. Такий бюрократизм губить живу справу.

Колись у нас існувала добра традиція: керівники ректорату і сам ректор відвідували факультети, кафедри, підрозділи. Можна було оперативно вирішувати різні невідкладні справи. А зараз навіть на своїх рахунках я не можу одержати офіційної відповіді. Я згадав з професором Адамянем, який запропонував розширити демократичні принципи самоуправління вузу і повністю підтримую його думку про необхідність включення до статуту вузу положення про вибори ректора.

В. В. ЛЯХОВИЧ, голова УВК курсу, студент II курсу фізики.

Виступаючий торкнувся питань діяльності вузівського комсомолу. На його думку, ефективність виховних заходів в роботі з комсомольцями буде високою лише тоді, коли молодь матиме вільний час для проведення внутрікомсомольської роботи. А зараз всі дуже перевантажені.

Добре було створити в університеті молодіжний клуб «Що? Де? Коли?». Такий клуб розвивав би у молоді інтерес до науки і знань. Ми повинні вчитися мислити нестандартно, на кращих зразках інтелектуального життя.

Промовець критикував окремі нудні, неемоційні лекції, які студенти не хочуть відвідувати.

Студентська наука повинна бути серйозною. Студентам треба довіряти розробляти складні наукові проблеми, тоді у них буде бажання займатися науковою.

Треба, щоб аспіранти стали своєрідними наставниками у вихованні студентів, які роблять свої перші кроки в науковій роботі.

Л. СЕРПЕНЬ.

до праці, берегти робочу хвилину. Бо як у нас іноді трапляється. Чекаємо пророба. 15 хвилин, півгодини, годину. Легти час. Розпочати роботу не можемо. Раптом хтось з керівництва приходить, і нас перевидають на іншу дільницю. Майже півдня загублено.

Або візьмемо студентську бібліотеку. Для того, щоб одержати необхідну книгу, доводиться тратити годину-півтори на проїзд до Пролетарського бульвару і назад. Раніше від головного корпусу кожні півгодини відходив автобус університету, який йшов саме на Пролетарський бульвар. Зараз, на жаль, цього немає. А скільки б часу зекономили студенти, коли б АГЧ ОДУ знов відкрила таку лінію, хоча б в період сесії. Адже зекономлений час — це отримані знання.

С. ОЛІЙНИК,
студент II курсу істфаку.

вищої освіти

на у докторантурі із щорічними обов'язковими звітами і атестаціями цих осіб».

Кафедра ХМЗОС.

У розділі IX добавити: «Забезпечити централізоване постачання кафедрам навчальних і наочних посібників та технічних засобів навчання (кінофільми, діапозитиви, схеми, таблиці тощо).

Доцент істфаку

О. В. Гонтар.

ЗБОРИ НА ФІЗФАЦІ

Відбулися збори трудового колективу фізичного факультету, присвячені обговоренню проекту перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в СРСР. З дозвіллю виступив секретар партбюро факультету доцент О. Герасимов. В своєму виступі він говорив про наступну атестацію наукових кадрів, яка дозволить посилити провідні наукові напрями на факультеті. Фізики вважають за необхідне змінити матеріальну базу науково-дослідного і навчального процесів, зокрема з господарською тематикою.

Велику увагу в своєму виступі доцент О. Герасимов приділив питанням розвитку студента в гуртожитках, поліпшення оборонно- масової спортивної роботи.

В обговоренні додовіді візяли участь професори Д. Поліщук, В. Адамян, М. Колленко та інші товариши. В роботі зборів трудового колективу фізичного факультету взяла участь і виступила секретар республіканського комітету профспілки працівників освіти, вищої школи і наукових закладів Галина Йосипівна Піддубна.

Учасники зборів одноголосно схвалили проект «Основних напрямів перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в СРСР». Було вирішено доповнити комітетський план роботи факультету по реалізації рішення ХХVII з'їзду КПРС якісно новими положеннями з проекту ЦК КПРС про перебудову вищої школи.

Збори запропонували створити спеціальну комісію для проведення державного екзамена з обчислювальних машин. Головним в складанні цього екзамена повинно бути особисте бажання студента отримати кваліфікацію програміста. Були прийняті й інші пропозиції, спрямовані на забезпечення успіху перебудови вищої школи.

Л. СЕРПЕНЬ.

НАСТАВНИК: ПОКЛИКАННЯ ЧИ ПРИЗНАЧЕННЯ?

В університеті відбулася науково-практична конференція наставників академічних груп, яка проходила в руслі обговорення проекту ЦК КПРС про перебудову вищої школи. Конференція показала, що наставники шукають нові форми індивідуальної і колективної роботи в групах, враховують інтереси і вимоги студентів. Наставники намагаються будувати свою роботу таким чином, щоб допомогти студентам поширювати і поглиблювати свої учбові і наукові інтереси, злагати їхнє дозвілля, допомогти в складному процесі оволодіння майбутньою професією.

«НЕОБХІДНО ПОДОЛАТИ ВІДРИВ, ЯКИЙ НАМИТУВАЄ У ВИХОВНІЙ РОБОТІ, ВІД РЕАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ, ЗАВДАНЬ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ».

Ю. М. Соколов, доцент геолого-географічного факультету.

— В справі виховання молоді визначальним є моральний приклад наставника. Ми повинні приходити до студентів з тим, що нас дійсно цікавить, що складає основу нашої педагогічної і наукової роботи у вузі. Студенти добре відчувають таке серйозне ставлення наставника до них і відповідають діворою, відкликаються на його пропозиції. Я, наприклад, прагну, щоб студенти геофаку вже з першого курсу займалися науковою роботою. В гуртожитку, де живуть студенти моєї групи, ми провели в першому семестрі на II курсі наукову конференцію, на якій виступили з повідомленнями перед своїми товаришами ті, хто займався науковою роботою на першому курсі. Конференція викликала у студентів бажання зайнятися науковою роботою серйозно.

Обличчя колективу особливо добре видно під час виробничої практики. Ми вийжджаємо з групою на 20 днів, важливо, щоб колектив міг самостійно вирішувати питання, пов'язані з перевіркою, поселенням, влаштуванням побуту, розподілом роботи та інше.

І. Л. Вовчук, асистент біофаку.

— Особливо відповідальна і важлива робота наставника на перших курсах. Адже першокурсникам доводиться корінним чином перебудовувати ритм свого робочого дня. Незвичне проживання в гуртожитку теж вимагає певних зусиль в набутті нових навичок.

Часто у першокурсників виникають стресові ситуації саме через те, що вони не змогли ще виробити нового ставлення до навчання і повсякденного життя. Допомогти студентам в складних ситуаціях може той наставник, який має життєвий досвід і досвід роботи зі студентами. Ось чому необхідно серйозно ставитися до підбору кадрів наставників.

На біофаці в цьому навчальному році наставниками були призначенні в основному аспіранти і асистенти. Шість чоловік з восьми вийшли з відпустки лише через 2 місяці після початку заняття, тобто, початок адаптації першокурсників до студентського життя проходив без допомоги наставників.

На початку року наші наставники провели в групах I курсу анкетування, виявили інтереси і побажання студентів у проведенні позакласної роботи. Для біологів - першокурсників ми проводимо екскурсії в селекційний інститут, де вони можуть прослідкувати весь шлях зерна від лабораторії селекціонера до нашого столу. Такі екскурсії дуже подобаються студентам, дають їм уявлення про суспільну значимість професії біолога.

На I курсі старосту групи призначає деканат, а комсомольський актив вибирається з урахуванням комсомольських характеристик його членів з

попереднього місяця навчання чи роботи. У нас був випадок, коли група через півтора місяця навчання перевибрала свій комсомольський актив. Наставники повинні підтриму-

«СЛІД ВСЕМІРНО РОЗВИВАТИ СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ, ІНІЦІАТИВУ І САМОДІЯЛЬНІСТЬ КОЛЕКТИВІВ СТУДЕНТІВ, КОМСОМОЛЬСКИХ І ПРОФСПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВУЗІВ У РОЗВ'ЯЗАННІ ВСІХ ПИТАНЬ СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ».

вати ініціативу комсомольців, не подавляти її. Так, в одній з груп першого курсу біофацу був створений педзагін з 26 чоловік, який з захопленням працював з дітьми в школі - інтернаті № 2. А коли почалася педпрактика, навчальна частина університету і кафедра педагогіки не змогли забезпечити проходження практики цими студентами в цьому ж інтернаті, хоч він є базовим для педагогічної практики. Наставник групи асистент І. П. Ружицька разом зі студентами намагалася добитися перегляду цієї справи, але це їм не вдалося.

Сьогодні в педзагоні залишилося 12 чоловік, інші вийшли з його складу, втративши віру в свою силу і корисність цієї справи. (Наша газета писала про це в статті «Комсомолу — стиль сміливих, ініціативних» в номері 17 від 9 травня 1986 року). Там, зокрема, говорилося про те, що, за словами зав. кафедрою педагогіки О. М. Якубовської, «якщо члени педзагону наполягають, то з майбутнього навчального року їх можна буде направити на педпрактику в школу - інтернат № 2». — Б. В. І.

За ініціативою комсомольців замість політінформацій ми стали проводити бесіди за «круглим столом» під назвою «По гарячих точках планети». На них запрошуюмо іноземних студентів, що навчаються в нашему університеті. До цих зустрічей студенти виявляють великий інтерес. Отже значно пожавилася ідея соціальної справедливості, на якій засноване наше суспільство.

Підбиваючи підсумки конференції, заступник секретаря парткому О. І. Домбровсь-

«АКТИВІЗУВАТИ СУСПІЛЬНО - ПОЛІТИЧНУ ПРАКТИКУ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПЕРЕВОРЕННЯ ЗНАНЬ У КОМУНІСТИЧНІ ПЕРЕКОНАННЯ...».

— Складною ділянкою роботи наставника є проведення кураторської години, вона завжди проходить після 3-ї пари, коли студенти стомлені і їх важко зацікавити, захопити чимось серйозним. Якщо немає справжнього контакту з групою, успіху досягти неможливо. Ось чому, я вважаю, що коли навіть є рекоменда-

«НЕОБХІДНО ЕФЕКТИВНІШЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ВСЕЙ АРСЕНАЛ ФОРМ І МЕТОДІВ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПЕРЕБОРЮВАТИ ЗАХОПЛЕННЯ КІЛЬКІСНОЮ СТОРОНОЮ СПРАВИ НА ШКОДУ ІІ ЗМІСТОВІ».

(Із V розділу проекту ЦК КПРС).

вана партбюро тематика по-літгодин, не зайве попередньо обговорити її зі студентами, щоб разом шукати нові

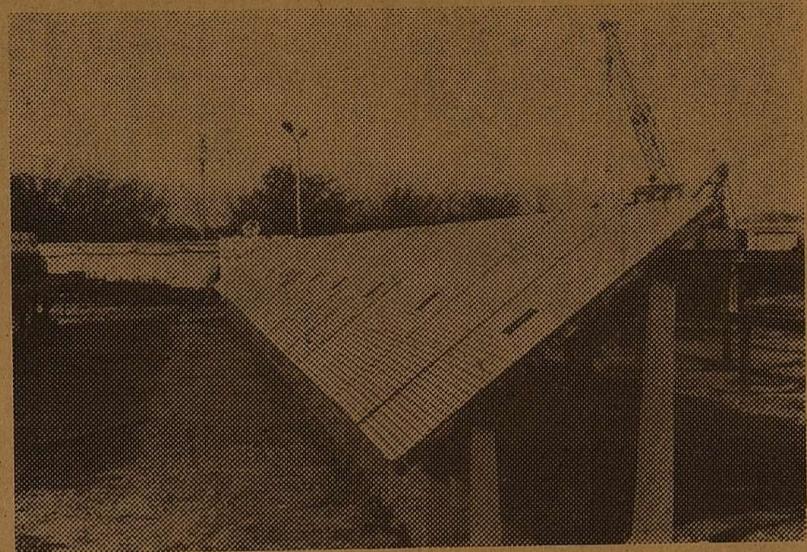
кращим наставникам були вручені почесні грамоти ректорату, парткому і профкому ОДУ та книги.

Б. ВЕРНІКОВА.

ПОДЯКА

В редакцію газети «За наукові кадри» надійшов лист від особового складу Н-ської прикордонної застави. Прикордонники висловлюють подяку співробітникам університету доценту М. Ф. Турутині та заступнику секретаря комітету комсомолу Є. Степанову за цікаву бесіду про літературу періоду Великої Вітчизняної війни, проведену на заставі напередодні Дня прикордонника. На зустрічі прозвучали уривки із віршів К. Симонова, О. Твардовського, Є. Долматовського, О. Бергольця, Ю. Друніної та інших поетів-воїнів, уривки з творів І. Еренбурга, О. Корнійчука, В. Василевської. З цікавістю слухали прикордонники й розповідь про роботу колективу університету, його комсомольської організації по інтернаціональному вихованню молоді.

НАМ СЛУЖИТЬ СОНЦЕ

Університетська науково-дослідна лабораторія № 3 протягом кількох років працює над проблемою перетворення концентрованого сонячного випромінювання в електричну енергію. Таке перетворення є одним з найефективніших і технічно - реальних способів використання сонячної енергії.

В співдружності з Московським НВО «Квант» був розроблений проект станції на основі концентраторів Френеля.

Завідувач лабораторією кандидат фізики - математич-

них наук Д. Василевський, співробітники лабораторії — зав. сектором кандидат фізики-математичних наук С. Корепанов, старші наукові співробітники В. Колебашан, М. Виноградов, молодший науковий співробітник В. Боризан взяли безпосередню участь в монтажі станції.

Розроблена одеськими ученими система зарекомендувала себе добре, станція видає електричну енергію.

Власкор.

На знімку: сонячна станція.

СТУДЕНТСЬКОМУ САМОВРЯДУВАННЮ НАЛЕЖНУ УВАГУ

Гуртожиток № 7 — найбільший в університеті. В 32-х його блоках проживають 650 студентів кількох факультетів. Погодьтеся, підтримувати належний порядок серед такої кількості молодих людей — справа непроста. Після введення гуртожитку в дію адміністрація, комітет комсомолу, студентський профком прийняли рішення віддати управління гуртожитком самим студентам.

Справа ця, звичайно, нелегка, — говорить завідувач гуртожитком студент IV курсу юридичного факультету Тарас Найденов.

Ми — це студентське самоврядування у складі комітета студента IV курсу юрфаку В. Зеленого, командира оперативного комсомольського загону дружинників студента І курсу мехмату В. Демідена, комісара загону студента І курсу юрфаку Ю. Кущіренка, голови студради студента IV курсу мехмату Н. Соларевої, старост блоків, дружинників. В проекті «Основних напрямів перебудови вищої і середньої спеціальної освіти в країні» говориться: «Слід всесвітньо розвивати студентське самоврядування, ініціативу і самодіяльність колективів студентів...». І це правильно, адже то, як не самі студенти краще від інших знають про проблеми, які перед ними стоять, про шляхи їх вирішення.

Візьмемо, наприклад, питання дисциплін і порядку в гуртожитку. В журнал порушень внутрішнього розпорядку вносяться прізвища тих, хто залишає спокійно жити іншим. Наприклад, тепер уже колишній студент мехмату Корнійчук неодразу порушував розпорядок, поводив себе нахабно, зловживав спиртним. Студентське самоврядування неодразу попереджало Корнійчука, однак він не зважав на це. Тоді було прийнято рішення про клопотання перед деканатом відносно відрахування цього студента з університету.

Робота, яку виконує студрада, її голова і дружинники, добрить значна. Тому бажано в інтересах справи, щоб цю роботу в університеті приділялося вже тепер більше уваги з боку громадських організацій.

І. МОСКАЛЕНКО.

В ТОВАРИСЬКОМУ СУДІ УНІВЕРСИТЕТУ

21 березня 1986 року під голівуванням доцента Ю. П. Алєніна за участю членів суду старшого викладача В. Ф. Минітюка, доцента В. С. Дзюбинської при секретарі Т. Б. Чуприні відбулося засідання товарицького суду Одеского держуніверситету. В ході судового розгляду встановлено, що асистент кафедри психіатрії кандидат психологічних наук Б. І. Цуканов створив конфліктну ситуацію навколо себе, грубо розмовляє з колегами по кафедрі, а також образив старшого викладача В. Г. Соловіонова.

Б. І. Цуканова визнано винним у вказаних порушеннях і за вчинені дії йому оголошено громадську догану з опублікуванням в газеті «За наукові кадри».

Постановою призидії профкому Одеского держуніверситету від 3 квітня 1986 року це рішення товарицького суду залишено без змін і з вказаного числа вступило в законну силу.

ДЗВОНИТЬ:

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

тел. 23-84-13.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул.
Петра Великого, 2, держунівер-
ситет, редакція газети «За нау-
кові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Петра Великого, 2,
3-й поверх, кімната 86.